Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0161

Sikring af ansvarlighed og retfærdighed som reaktion på Ruslands fortsatte angreb på civilbefolkningen i Ukraine

Europa-Parlamentets beslutning af 30. april 2026 om sikring af ansvarlighed og retfærdighed som reaktion på Ruslands fortsatte angreb på civilbefolkningen i Ukraine (2026/2700(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Ukraine og Rusland,

– der henviser til De Forenede Nationers pagt,

– der henviser til Genèvekonventionerne fra 1949 og tillægsprotokollerne hertil,

– der henviser til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol,

– der henviser til aftalen af 25. juni 2025 mellem Europarådet og Ukraine om oprettelse af en særlig domstol for aggressionsforbrydelsen mod Ukraine,

– der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 26. juni 2025, 18. december 2025 og 19. marts 2026,

– der henviser til FN's Generalforsamlings resolution af 2. marts 2022, der beklager Ruslands aggression mod Ukraine i strid med FN-pagten, og af 14. november 2022 om fremme af retsmidler og erstatning for aggression mod Ukraine,

– der henviser til Europarådets konvention om oprettelse af en international kravskommission for Ukraine

– glæder sig over oprettelsen af Det Internationale Center for Retsforfølgning af Aggressionsforbrydelsen mod Ukraine,

– der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2 og 4,

A. der henviser til, at der er gået mere end fire år, siden Rusland indledte sin ulovlige, uprovokerede og uberettigede omfattende angrebskrig mod Ukraine og fortsatte det angreb, det indledte med

sin annektering af Krim i 2014 og besættelsen af dele af Donbasregionen, hvilket er en åbenlys krænkelse af Ukraines suverænitet og territoriale integritet med alvorlige humanitære, økonomiske, miljømæssige og regionale konsekvenser; der henviser til, at Ruslands angrebskrig er drevet af en nationalistisk imperialistisk ideologi og er en del af et bredere sæt mål rettet mod Vesten og dens interesser og værdier;

B. der henviser til, at Rusland forsætligt og gentagne gange har rettet angreb mod civilpersoner og civile mål, herunder energiinfrastruktur og sundhedsfaciliteter, hvilket udgør alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret, herunder Genèvekonventionerne og Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol; der henviser til, at Rusland ved gentagne gange at angribe Ukraines civile energiinfrastruktur i løbet af den seneste vinter tvang millioner af mennesker i Ukraine til at udsættes for frysetemperaturer med begrænset elektricitet, opvarmning og rindende vand; der henviser til, at de fortsatte, systematiske angreb rettet mod energiinfrastruktur fører til omfattende strømafbrydelser, der bl.a. påvirker hospitaler og basale tjenester, hvilket bringer civiles liv i fare;

C. der henviser til, at russiske styrker for nylig har intensiveret deres luft- og missilangreb på ukrainske storbyer, herunder Kyiv, Kharkiv, Dnipro, Odesa og Zaporizjzja, med betydelige civile tab og omfattende ødelæggelser af beboelsesområder til følge; der henviser til, at Rusland i løbet af april 2026 har iværksat et hidtil uset højt antal angreb på Ukraine, hvor mindst 75 civile er blevet dræbt, og mere end 400 personer er blevet såret; der henviser til, at mere end 15 500 civile ifølge FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder (OHCHR) er blevet dræbt og over 43 000 såret siden den 24. februar 2022, og at de faktiske tal sandsynligvis er langt højere;

D. der henviser til, at mere end 3 200 børn ifølge UNICEF er blevet dræbt eller såret i Ukraine, mere end en tredjedel af Ukraines børn fortsat er fordrevne, og at tusindvis af skoler og uddannelsesfaciliteter er blevet beskadiget eller ødelagt, hvilket har resulteret i, at hver tredje barn ikke er i stand til at deltage i fysisk undervisning på fuld tid; der henviser til, at FN's uafhængige internationale undersøgelseskommission om Ukraine i marts 2026 konkluderede, at de russiske myndigheder havde begået forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser gennem deportation og tvangsforflyttelse af ukrainske børn og deres tvungne forsvinding; der henviser til, at EU gentagne gange har opfordret Rusland og Belarus til at sørge for en sikker og betingelsesløs tilbagevenden til Ukraine for alle ukrainske børn og andre civile, der er blevet deporteret eller forflyttet; der henviser til, at hjemkomne børn beretter om, at de har været udsat for "genopdragelseskampagner" fra de russiske myndigheders side med det formål at udslette deres ukrainske identitet;

E. der henviser til, at Verdenssundhedsorganisationen siden den 24. februar 2022 har dokumenteret mindst 2 881 angreb på sundhedspersonale, sundhedsfaciliteter, ambulancer og medicinske lagre i hele Ukraine;

F. der henviser til, at FN's Generalforsamling har anerkendt, at Rusland skal drages til ansvar for alle krænkelser af folkeretten i eller mod Ukraine og skal bære de retlige konsekvenser af sine folkeretsstridige handlinger, herunder erstatning for de skader, der er forårsaget af sådanne handlinger; der henviser til, at FN's Generalforsamling også har anerkendt behovet for at oprette en international erstatningsmekanisme for ødelæggelser, tab eller skader som følge af Den Russiske Føderations folkeretsstridige handlinger;

G. der henviser til, at Den Internationale Straffedomstol i marts 2023 udstedte arrestordrer på Vladimir Putin og Maria Lvova-Belova for krigsforbrydelsen ulovlig deportation og forflyttelse af ukrainske børn; der henviser til, at domstolen efterfølgende udstedte arrestordrer på fire højtstående russiske militærfolk – Viktor Sokolov, Sergei Kobylash, Sergei Shoigu og Valery Gerasimov – som står anklaget for angreb på civile mål og for forbrydelser mod menneskeheden;

H. der henviser til, at Rusland systematisk har angrebet og beskadiget over 1 700 ukrainske kulturarvssteder og over 2 500 kulturinfrastrukturgenstande, herunder museer og arkiver, i strid med Haagerkonventionen fra 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt; der henviser til, at UNESCO har registreret skader på over 500 kulturarvssteder i Ukraine, navnlig som følge af gentagne russiske missil- og droneangreb; der henviser til, at disse omfatter steder af enestående universel værdi, navnlig Sankt Sofia-katedralen i Kyiv og det historiske center i Odesa, som er opført på listen over truet kulturarv som en direkte konsekvens af Ruslands angrebskrig; der henviser til, at den bevidste ødelæggelse af den kulturelle identitet udgør en yderligere dimension af den skade, der påføres det ukrainske folk;

I. der henviser til, at Ruslands fortsatte brug af missiler og droner i nærheden af nukleare anlæg i Ukraine – herunder Tjernobyl-afspærringszonen, som har resulteret i alvorlig skade på den nye sikre indkapsling på kernekraftværket i Tjernobyl – udgør en alvorlig og vedvarende trussel mod den nukleare sikkerhed;

J. der henviser til, at EU har bekræftet sit engagement i fuld ansvarlighed for krigsforbrydelser og andre af de alvorligste forbrydelser, har opfordret til en vedvarende indsats for at ibrugtage den særlige domstol for aggressionsforbrydelsen mod Ukraine og også har ydet et bidrag på 10 mio. EUR til finansiering af et forberedelsesteam, der skal forberede domstolens institutionelle, logistiske og organisatoriske grundlag;

K. der henviser til, at EU den 16. december 2025 undertegnede Europarådets konvention om oprettelse af en international kravskommission for Ukraine med henblik på at muliggøre erstatning til civile ofre; der henviser til, at den Internationale Kravskommission for Ukraine skal indvies i tilknytning til det 135. møde i Europarådets Ministerkomité i Chișinău den 14. maj 2026; der henviser til, at skadesregistret, der blev oprettet i 2023, fungerer som en fortegnelse over berettigede krav om erstatning for skader forvoldt af Rusland og har været et vigtigt redskab til at sætte Ukraine og dets borgere i stand til at søge erstatning i henhold til folkeretten;

L. der henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i sin dom af 9. juli 2025 i sagen Ukraine og Nederlandene mod Rusland holdt Rusland ansvarlig for udbredte og åbenlyse krænkelser af menneskerettighederne i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention i forbindelse med den konflikt, der begyndte i det østlige Ukraine i 2014, herunder nedskydningen af flyet MH17 i juli 2014;

M. der henviser til, at enhver fremtidig våbenhvile eller fredsproces ikke må få lov til at hindre, forsinke eller undergrave igangværende og fremtidige ansvarlighedsprocesser; der henviser til, at ansvarlighed og fred er gensidigt forstærkende krav i henhold til folkeretten;

1. gentager i de skarpeste vendinger sin fordømmelse af Ruslands brutale angrebskrig mod Ukraine, herunder dets bevidste angreb på beboelsesområder og civil og kritisk infrastruktur, og fordømmer på det kraftigste Ruslands nylige ondsindede angreb på civile i april 2026;

2. gentager sit krav om, at Rusland øjeblikkeligt, fuldstændigt og betingelsesløst indstiller sine angreb på civilpersoner og civil infrastruktur, trækker alle militære styrker tilbage fra Ukraines internationalt anerkendte territorium, bringer sine tvungne deportationer og ulovlige adoptioner til ophør, indstiller sin brug af tortur og umenneskelig behandling og løslader og hjemsender alle tilbageholdte, bortførte og ulovligt adopterede civile;

3. bekræfter sin urokkelige solidaritet med det ukrainske folk og sin støtte til Ukraines uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet inden for dets internationalt anerkendte grænser og understreger kraftigt Ukraines naturlige ret til at forsvare sig selv i henhold til artikel 51 i FN-pagten;

4. understreger, at Ruslands angrebskrig udgør en åbenlys krænkelse af folkeretten og FN-pagten såvel som et hidtil uset angreb på europæisk sikkerhed; understreger, at Ruslands ledere og dets allierede skal drages til ansvar for deres roller i aggressionsforbrydelser, krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden og andre forbrydelser mod folkeretten;

5. bemærker med dyb bekymring, at den russiske stat og dens forgænger, Sovjetunionen, aldrig er blevet draget til ansvar for deres forbrydelser, herunder Katyn-massakren – den historiske sandhed om hvilken Moskva endnu en gang forsøger at fordreje i direkte modstrid med håndfaste beviser og sine egne, tidligere indrømmelser – og massedeportationerne af hele folkeslag til Sibirien, hvad der har konsolideret en kultur af straffrihed, der er blevet videreført med de krigsforbrydelser, som blev begået under Første og Anden Tjetjenske Krig, den russiske aggression mod Georgien i 2008, den russiske militære intervention i Syrien og siden 2014 i Ukraine, og som fortsat ansporer til nye grusomheder; mener, at den fortsatte forherligelse af personer såsom den berygtede grundlægger af det sovjetiske sikkerhedsapparat og arkitekten bag den statslige terror, Feliks Dzerzjinskij, herunder ved, at den føderale sikkerhedstjenestes akademi for nylig blev opkaldt efter ham, og den systematiske benægtelse, fordrejning og endda retfærdiggørelse af forbrydelser begået af Sovjetunionen mod besatte folk og folk, der bor i Den Russiske Føderations nuværende område, udgør en eksplicit videreførelse af denne straffrihedskultur og er en klar indikation af, hvilke værdier personerne beklædende Ruslands magthavende poster bekender sig til; anser derfor den brutalitet, som Rusland har udvist i Ukraine, og som er drevet af det politiske lederskab og de højeste lag i det militære hierarki, og med opbakning fra betydelige dele af samfundet, for at være af systemisk karakter og for at afspejle en dybt rodfæstet imperialistisk politik, der er uløseligt forbundet med vold, undertrykkelse og blodsudgydelser; advarer om, at hvis der ikke i den nuværende situation tilsikres en beslutsom og retskraftig ansvarsplacering, vil enhver forventning om fremtidige forandringer ikke blot være ubegrundet, men faretruende naiv;

6. beklager, at den internationale indsats endnu ikke har været tilstrækkelig til at bringe Ruslands aggression til ophør; opfordrer indtrængende EU, dets medlemsstater og dets partnere til at intensivere presset på Rusland og massivt øge deres militære støtte til Ukraine, navnlig inden for luftforsvar og kapabiliteter til langdistanceangreb, med henblik på at beskytte Ukraines civilbefolkning og kritiske infrastruktur;

7. roser det arbejde, der udføres af FN's uafhængige internationale undersøgelseskommission om Ukraine med hensyn til at undersøge alle påståede krænkelser og overtrædelser af menneskerettighederne, krænkelser af den humanitære folkeret og relaterede forbrydelser, og glæder sig over forlængelsen af dens mandat; afviser på det kraftigste Ruslands påstande om, at det udelukkende går efter militære mål; minder om undersøgelseskommissionens konklusioner om, at russiske styrker systematisk har angrebet civilpersoner og civile mål;

8. støtter oprettelsen og en hurtig ibrugtagelse af den særlige domstol for aggressionsforbrydelsen mod Ukraine og opfordrer alle EU's

medlemsstater til at tilslutte sig den; glæder sig over Nederlandenes tilsagn om at være vært for den særlige domstols indledende fase og tilskynder til en intensiveret indsats for at færdiggøre tilbuddet om værtskab for den anden fase; opfordrer EU og dets medlemsstater til fortsat at støtte oprettelsen af den særlige domstol for aggressionsforbrydelsen mod Ukraine, sikre, at den tages i brug så hurtigt som muligt, og slå til lyd for bredere international opbakning til den;

9. roser den afgørende rolle, som Eurojust og dets fælles efterforskningshold spiller med hensyn til at støtte ansvarlighed for forbrydelser begået i Ukraine; opfordrer Kommissionen til at sikre vedvarende finansiering til Det Internationale Center for Retsforfølgning af Aggressionsforbrydelsen mod Ukraine efter december 2026, og samtidig sikre, at alt det indsamlede bevismateriale kan overføres fuldt ud til den fremtidige særlige domstol;

10. roser ukrainske og internationale civilsamfundsorganisationer, der dokumenterer Ruslands krigsforbrydelser i Ukraine og yder støtte til ofre og vidner; glæder sig over den vedvarende støtte, der ydes af EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor i Ukraine, både særskilt og inden for rammerne af Den Rådgivende Gruppe vedrørende Masseforbrydelse, som udfylder en afgørende funktion med hensyn til at styrke ansvarlighedsmekanismerne;

11. understreger, at ansvarlighed skal omfatte alle, der er i stand til at lede eller muliggøre aggressionsforbrydelser, herunder højtstående personer inden for politik, militæret og retsvæsenet; understreger i den forbindelse, at en sådan ansvarlighed også bør omfatte dommere ved Den Russiske Føderations forfatningsdomstol og medlemmer af Statsdumaen, hvis afgørelser gav tilladelse til annektering af ukrainske områder og dermed direkte har bidraget til at muliggøre aggressionsforbrydelsen, idet dem, der bærer det største ansvar, prioriteres;

12. understreger sin fulde støtte til Den Internationale Straffedomstols efterforskning af påstande om krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden eller folkedrab begået i Ukraine; minder om medlemsstaternes forpligtelser i henhold til Romstatutten til at anholde og overgive personer, der er omfattet af Den Internationale Straffedomstols arrestordrer, og som rejser ind på deres område; udtrykker meget stor bekymring over USA's sanktioner mod Den Internationale Straffedomstol og dens anklagere, dommere og personale, som undergraver hele dens igangværende efterforsknings- og retsforfølgningsarbejde og udgør et alvorligt angreb på det internationale retssystem; opfordrer Kommissionen til snarest muligt at aktivere statutten om spærring og opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at øge deres diplomatiske indsats for at beskytte og bevare Den Internationale Straffedomstol som en uundværlig hjørnesten i det internationale retssystem;

13. fordømmer Ruslands eksport af stjålet korn fra besatte områder i Ukraine og understreger, at Ruslands konfiskation heraf kan udgøre en krigsforbrydelse; opfordrer til øjeblikkelig handling for at standse eksporten af og handelen med ulovligt konfiskeret korn;

14. udtrykker sin støtte til, at EU bliver fuldgyldigt medlem af den internationale kravskommission for Ukraine; opfordrer medlemsstaterne til at få afsluttet alle formelle procedurer for deres tiltrædelse snarligt og dermed bane vejen for, at den internationale kravskommission kan påbegynde sit arbejde hurtigt;

15. understreger behovet for en effektiv koordinering af alle ansvarlighedsmekanismer med henblik på at undgå dobbeltarbejde, sikre effektivitet og minimere den negative indvirkning på ofre og vidner;

16. opfordrer næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og Kommissionen til at oprette en EU-delegation ved de internationale organisationer i Haag, som i øjeblikket omfatter Den Internationale Straffedomstol, Den Internationale Domstol og Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben, herunder med henblik på at sikre, at EU deltager effektivt i de vigtige nye internationale organer, der skal oprettes der;

17. glæder sig over Rådets længe ventede godkendelse af et EU-lån på 90 mia. EUR til Ukraine; forventer i overensstemmelse med de præciseringer, som Kommissionen fremlagde på plenarmødet i februar 2026, en korrekt gennemførelse af den fleksibilitet, der indgår i pakken inden for rammerne af den undtagelsesordning, der er fastsat i artikel 13, stk. 5, i forordningen om oprettelse af støttelånet til Ukraine;[1] gentager sin opfordring til at finde lovlige måder til at anvende den likviditet, der er forbundet med de russiske statslige aktiver, der er immobiliseret i henhold til EU's sanktioner, til at støtte Ukraines forsvar og genopbygning, herunder gennem ydelse af kompensation under den internationale kravskommission for Ukraine, og blandt andre prioriteter til at finansiere genopretningen af den nye sikre indkapsling på kernekraftværket i Tjernobyl, efter at det blev beskadiget af russiske droneangreb;

18. glæder sig over vedtagelsen af den 20 sanktionspakke mod Rusland; bemærker anvendelsen af antiomgåelsesværktøjet til at blokere for omdirigeringen af eksport af følsomme teknologier via lande uden for EU; fastholder, at ingen sanktioner bør blive ophævet, førend en fredsaftale er forhandlet på plads og holdbart gennemført; opfordrer EU og dets medlemsstater til systematisk at tackle problemet med

---

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2026/467 af 24. februar 2026 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelsen af støttelånet til Ukraine for 2026 og 2027 (EUT L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

omgåelse af sanktioner;

19. opfordrer Rådet og Kommissionen til at sikre, at EU's sanktioner mod Rusland opretholdes strengt og udvides yderligere til at omfatte alle enkeltpersoner og enheder, hvis beslutninger har muliggjort eller bidraget til begåelsen af krigsforbrydelser og andre alvorlige forbrydelser mod den ukrainske civilbefolkning;

20. opfordrer EU's institutioner og organer, navnlig Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, til at samarbejde med de ukrainske myndigheder og stå i spidsen for en aktiv kommunikationskampagne i hele Europa og resten af verden med henblik på at øge bevidstheden om de krigsforbrydelser, der er begået af Rusland og dets allierede, og opbygge støtte til ansvarlighed og retfærdighed;

21. gentager, at den ulovlige deportation og tvangsforflyttelsen af ukrainske børn udgør en alvorlig overtrædelse af den humanitære folkeret og en voldsom krænkelse af menneskerettighederne; glæder sig over Kommissionens initiativ til sammen med Ukraine og Canada at være medvært for et møde på højt plan i den internationale koalition for ukrainske børns tilbagevenden i Bruxelles i maj 2026; opfordrer de medlemsstater, der endnu ikke har tilsluttet sig den internationale koalition, til uden tøven at gøre det;

22. fordømmer Ruslands systematiske forsøg på at slette Ukraines historie, kultur, sprog og identitet; minder om, at omfanget af ødelæggelserne som følge af Ruslands aggression fortsat er alvorligt, og at de direkte skader på Ukraines kulturelle infrastruktur og kulturarv fra april 2026 anslås til mere end 4 mia. EUR;

23. understreger, at den russiske angrebskrig og angrebene på industri- og energiinfrastruktur har forårsaget alvorlige og langvarige skader på Ukraines miljø, herunder ødelæggelse af økosystemer og forurening af vand og jord; opfordrer EU og dets medlemsstater til at støtte alle initiativer, der dokumenterer de miljøødelæggelser, der er forårsaget af Ruslands krig, og til at støtte indsatsen for at sikre ansvarlighed og kompensation;

24. bekræfter på ny EU's urokkelige engagement i genopbygningen af Ukraine og gentager, at det er rede til at bidrage til genopbygningen af Ukraines økonomi og civile og kritiske infrastruktur; understreger Ukrainefacilitetens strategiske betydning med hensyn til at styrke Ukraines modstandsdygtighed, fremskynde dets genopretning og støtte dets vej mod bæredygtig udvikling og EU-medlemskab;

25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Ukraines præsident, regering og Verkhovna Rada, FN's generalsekretær, Europarådet, den amerikanske Kongres, Den Internationale Straffedomstol og de russiske myndigheder.